

A2.3

Alternative profesionale în domeniul juridic - consilierul de probațiune

În data de 2.09.2025, orele 18-20, cu tema *Alternative profesionale în domeniul juridic - consilierul de probațiune*. Link-ul de acces a fost: <https://meet.google.com/syk-yuri-iap>

1. Prezentarea cadrului legal al profesiei de consilier juridic

Există două legi care interferează cu activitatea sistemului de probațiune:

- Legea nr. 253 din 19 iulie 2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, conform site-ului: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/150678>
- Legea nr. 252 din 19 iulie 2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune,¹

Conform primeia, *Scopul legii* este prevăzut art.3:

(1) Prin reglementarea executării pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri prevăzute la art. 1 se urmărește asigurarea echilibrului dintre protecția societății prin menținerea ordinii de drept, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, și menținerea în comunitate a persoanei care a comis una sau mai multe fapte prevăzute de legea penală.

(2) Scopul măsurilor procesuale prevăzute la art. 1 lit. g) este asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, împiedicarea sustragerii inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori prevenirea săvârșirii de infracțiuni, în condițiile promovării unor măsuri alternative la arestarea preventivă.

Urmatoarele titluri și capitole care au relevanță pentru Titlul III- Executarea măsurilor de supraveghere și a obligațiilor dispuse de instanță potrivit Codului penal

Astfel, capitolul I - Dispoziții generale, în art. 43 se referă Informarea instanței de judecată:

(1) Pentru stabilirea de către instanța de judecată a obligației prevăzute la art. 64 alin. (1), art. 85 alin. (2) lit. b) și art. 93 alin. (3) din Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare, serviciile de probațiune transmit Direcției de probațiune informații specifice, în vederea centralizării acestora și a publicării listei privind posibilitățile concrete de executare existente la nivelul fiecărui serviciu de probațiune pe pagina de internet a Ministerului Justiției și a curților de apel.

(2) Lista prevăzută la alin. (1) cuprinde instituțiile din comunitate în cadrul cărora poate fi prestată muncă neremunerată în folosul comunității și tipurile de activități care pot face obiectul acesteia. Lista este inclusă în baza de date prevăzută la art. 20 alin. (6).

(3) La solicitarea serviciilor de probațiune, instituțiile din comunitate vor comunica date în vederea includerii acestora în lista prevăzută la alin. (1), potrivit specificului activităților pe care le desfășoară.

¹ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/150667>

(4) Autoritățile publice locale sunt obligate să pună la dispoziția serviciilor de probațiune datele solicitate conform alin. (3), în termen de 7 zile. În caz de neexecutare, serviciile de probațiune vor sesiza judecătorul delegat cu executarea. Necomunicarea datelor la solicitarea judecătorului delegat constituie abatere judiciară.

(5) Informațiile prevăzute la alin. (1) se transmit anual sau ori de câte ori intervin modificări.

Alte articole vizează art.44- Informarea serviciului de probațiune și art. 45- Acordarea de permisiuni în executarea obligațiilor.

Capitolul II se referă la Amânarea aplicării pedepsei și cuprinde următoarele articole relevante:

Art. 47-Punerea în executare a măsurilor de supraveghere și a obligațiilor stabilite de instanță

Art. 48 - Modificarea sau încetarea obligațiilor

Art. 49- Îndeplinirea obligațiilor civile

Art.50 -Supravegherea executării obligației prevăzute la art. 85 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal

Art. 51-Supravegherea executării obligației prevăzute la art. 85 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal

Art. 52-Executarea muncii neremunerate în folosul comunității

Art.53-Supravegherea executării obligației prevăzute la art. 85 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal

Art. 54-Supravegherea executării obligației prevăzute la art. 85 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal

Art. 55- Supravegherea executării obligațiilor prevăzute la art. 85 alin. (2) lit. e)-j) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal

Art. 56 -Sesizarea în vederea revocării amânării aplicării pedepsei

Un alt capitol relevant este cap. III, respectiv Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, din care art. 57-Punerea în executare a măsurilor de supraveghere și a obligațiilor stabilite de instanță în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere

Capitolul IV se referă la Liberarea condiționată, care are mai multe articole relevante:

-Art. 58-Punerea în executare a măsurilor de supraveghere și a obligațiilor stabilite de instanță

-Art.59-Supravegherea executării obligației prevăzute la art. 101 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal

-Art.60-Supravegherea executării obligației prevăzute la art. 101 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal

-Art. 61-Modificarea sau încetarea obligațiilor

-Art. 62-Sesizarea instanței pentru revocarea liberării condiționate

Tot în competența serviciilor de probațiune este executarea măsurilor educative neprivative de libertate.

În aceeași lege identificăm și un titlu cu capitolele aferente dedicate executării măsurilor educative neprivative de libertate

Titlul IV -Dispoziții privind executarea măsurilor educative neprivative de libertate cuprinde în cap. 1, la Dispoziții generale mai multe articole care se referă la :

- Art. 63-Organizarea executării măsurilor educative neprivative de libertate
- Art. 64-Rolul serviciului de probațiune în executarea măsurilor educative neprivative de libertate
- Art.65- Informarea minorului și a familiei

Cel mai util capitol este capitolul II , căci se referă la Executarea măsurilor educative neprivative de libertate. Articolele subsecvente acestui capitol sunt:

- Art. 66- Executarea măsurii educative a stagiului de formare civică
- Art. 67-Executarea măsurii educative a supravegherii
- Art. 68-Executarea măsurii educative a consemnării la sfârșit de săptămână
- Art. 69-Executarea măsurii educative a asistării zilnice

Indiferent că vorbim de măsuri educative private sau neprivative de libertate, alegerea fie a uneia sau a alteia dintre măsuri se va face potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei (modul de comitere, natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe, nivelul de educație, vârsta, situația familială și socială, etc.)

Deopotrivă, Cap. III , respectiv Dispoziții comune subsumează mai multe articole:

- Art. 70-Punerea în executare a obligațiilor stabilite de instanța de judecată
- Art. 71-Minorul liberat din executarea unei măsuri educative private de libertate
- Art. 72-Acordarea de permisiuni în executarea obligațiilor
- Art. 73(1) În situația în care, pe parcursul supravegherii executării unei măsuri educative, consilierul de probațiune constată că este necesară modificarea conținutului unora dintre obligațiile impuse de către instanță, impunerea unor noi obligații sau încetarea executării unora dintre cele dispuse, sesizează instanța, potrivit art. 121 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
- Art. 74-Sesizarea instanței pentru prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative
- Art.75 -Colaborarea cu serviciul de probațiune pe durata executării măsurilor educative neprivative de libertate
- Art. 76- Supravegherea minorului căsătorit

Cea de –a doua lege , nr. 252 din 19 iulie 2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune,² cuprinde deopotrivă titluri și capitol care reglementează detaliat activitatea Direcției Naționale de Probațiune și a serviciilor de probațiune, astfel:

- Titlul I , adică Dispoziții generale încă din capitolul I ne explică atât scopul , cât și aplicarea legii.

Articolul 1 precizează: *Prezenta lege reglementează organizarea și funcționarea sistemului național de probațiune la nivel central și la nivelul structurilor teritoriale, precum și activitatea desfășurată de acesta.*

Articolul 2 cuprinde următoarele alinate:

² <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/150667>

(1) Prin activitatea sa, sistemul de probațiune, ca serviciu public, contribuie la înfăptuirea actului de justiție.

(2) Activitatea sistemului de probațiune se desfășoară în interesul comunității, în scopul reabilitării sociale a infractorilor, al diminuării riscului de săvârșire a unor noi infracțiuni și al creșterii gradului de siguranță în comunitate.

(3) Promovarea sancțiunilor și măsurilor comunitare urmărește reducerea costurilor sociale ale executării sancțiunilor și măsurilor penale prin diminuarea populației din unitățile penitenciare, valorificarea potențialului socioeconomic al infractorilor și menținerea siguranței comunității.

Definițiile sunt precizate în art.14

În sensul prezentei legi, termenii și sintagmele de mai jos au următorul înțeles:

a) *sancțiuni și măsuri comunitare* - sancțiunile și măsurile neprivative de libertate prevăzute la art. 32 alin. (1) lit. c-e;

b) *management de caz* - procesul de coordonare a ansamblului activităților de evaluare a persoanei supravegheate, planificare și desfășurare a intervențiilor de asistare și control, monitorizare a modului de executare a măsurilor și obligațiilor impuse de organele judiciare, inclusiv prin valorificarea potențialului intern al persoanei și integrarea contribuției instituțiilor din comunitate;

c) *referirea cazului* - activitatea de transmitere a unui caz de către instituția care gestionează managementul de caz către o instituție din comunitate, împuternicită să realizeze o intervenție specializată în acord cu planificarea activității de probațiune.

Articolul 15 se concentrează pe sintagma "instituții din comunitate" care are înțelesul definit în Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

-Titlul II , respectiv Organizarea sistemului de probațiune

Articolul 16 reglementează organizatoric exercitarea profesiei.

(1) Se înființează Direcția Națională de Probațiune, denumită în continuare Direcția, ca structură cu personalitate juridică, în cadrul Ministerului Justiției, prin reorganizarea Direcției de probațiune din Ministerul Justiției.

(2) Direcția are sediul în municipiul București, str. Apolodor nr. 17, sectorul 5. Schimbarea sediului se poate realiza prin ordin al ministrului justiției.

(3) Activitatea Direcției este coordonată direct de către ministrul justiției.

Articolul 17 precizează următoarele atribuții principale ale Direcției:

a) stabilește direcțiile strategice de acțiune în domeniul probațiunii în vederea implementării strategiei justiției ca serviciu public;

b) stabilește concepția și coordonează, evaluează și monitorizează, la nivel național, Strategia națională de reabilitare a persoanelor față de care s-au dispus sancțiuni și măsuri comunitare, aplicată în sistemul de probațiune, inclusiv de către instituțiile cu atribuții în domeniu;

c) organizează și coordonează procesul de executare a pedepselor și măsurilor neprivative de libertate specifice domeniului probațiunii;

d) elaborează Standardele minime de lucru în probațiune pentru instituțiile din comunitate și normele metodologice pentru avizarea și acreditarea programelor de lucru cu persoanele supravegheate;

e) organizează și coordonează activitatea structurilor teritoriale;

f) coordonează gestionarea resurselor umane ale sistemului de probațiune;

g) organizează pregătirea profesională a personalului din sistemul de probațiune și cursuri de pregătire pentru persoane din cadrul instituțiilor implicate în activitatea de probațiune;

h) elaborează proiectul de buget anual al Direcției și al structurilor teritoriale, pe care îl supune spre aprobare ministrului Justiției, și asigură execuția bugetară în condițiile legii;

i) administrează patrimoniul sistemului de probațiune, organizează și coordonează alocarea, mișcarea, evidența și controlul cheltuielilor materiale și de investiții, ale mijloacelor și echipamentelor din dotare;

j) elaborează, în colaborare cu direcția de specialitate din Ministerul Justiției, proiectele de acte normative privind organizarea și activitatea sistemului de probațiune;

k) realizează evaluarea și controlul activității derulate în structurile teritoriale de probațiune, prin intermediul inspectorilor de probațiune;

l) realizează evaluarea profesională a personalului din cadrul sistemului de probațiune, în condițiile stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a sistemului de probațiune;

m) coordonează elaborarea standardelor de performanță, a metodologiilor și instrumentelor de lucru, în scopul uniformizării și îmbunătățirii activității de probațiune;

n) coordonează elaborarea și implementarea strategiei de comunicare și relații publice a sistemului de probațiune, în scopul promovării rolului sistemului de probațiune;

o) coordonează cooperarea internațională în domeniu;

p) reprezintă în fața instanțelor judecătorești și a altor organe de jurisdicție interesele Direcției și ale structurilor teritoriale;

q) coordonează activitatea de colectare și prelucrare a datelor statistice specifice domeniului probațiunii și gestionează sistemele informatice aferente;

r) realizează studii, analize și cercetări care să contribuie la fundamentarea politicii penale în domeniu, la elaborarea strategiilor de lucru și la îmbunătățirea practicii;

s) elaborează și difuzează ghiduri practice sau alte materiale în domeniu, întocmind propriile materiale în acest sens, având în vedere practica organelor judiciare;

ș) promovează rolul sistemului de probațiune, al activităților desfășurate de către personalul din sistemul de probațiune, inclusiv prin mijloace de informare în masă;

ș¹) elaborează și sprijină desfășurarea, în colaborare cu alte instituții ale statului, de acțiuni și programe de reintegrare socială pe piața muncii a persoanelor aflate, potrivit legii, în supravegherea serviciului de probațiune;(la 16-03-2018, Articolul 17 din Titlul II a fost completat de Punctul 1, ARTICOL UNIC din LEGEA nr. 65 din 12 martie 2018, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 226 din 13 martie 2018) alte atribuții prevăzute de lege în domeniul de activitate a sistemului de probațiune.

Articolul 18

(1) - Direcția este condusă de un director general, numit prin ordin al ministrului justiției, în urma promovării unui concurs organizat în acest sens.(2) Directorul general este numit pe o durată de 4 ani, cu posibilitatea obținerii consecutive, o singură dată, a unui nou mandat.(3) Directorul general al Direcției este ordonator terțiar de credite.(4) În activitatea de conducere, directorul general este sprijinit de 2 directori generali adjuncți numiți prin ordin al ministrului justiției, în urma promovării unui concurs organizat în acest sens.(5) Prevederile alin. (2) se aplică în mod corespunzător directorilor generali adjuncți.(6) Condițiile și modalitatea de organizare a concursurilor prevăzute la alin. (1) și (4) sunt stabilite prin regulament, aprobat prin ordin al ministrului justiției.(7) Directorul general poate face parte din următoarele categorii de personal: personal de probațiune, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, potrivit Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.(8) Directorii generali adjuncți pot face parte din următoarele categorii de personal: personal de probațiune, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, potrivit Legii nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și funcționari publici.

Articolul 21(1) În structura organizatorică a Direcției funcționează departamente, servicii și alte structuri înființate prin ordin al ministrului justiției.

(2) Directorii departamentelor sunt numiți prin decizie a directorului general, pe o perioadă de 4 ani, în urma promovării unui concurs organizat în acest sens, cu posibilitatea obținerii unui nou mandat.

(3) Șefii serviciilor din cadrul Direcției sunt numiți prin decizie a directorului general, în urma promovării unui concurs organizat în acest sens.

(4) Condițiile și modalitatea de organizare a concursurilor prevăzute la alin. (2) și (3) sunt stabilite prin regulament aprobat prin ordin al ministrului justiției.

Articolul 22 (1) Atribuțiile și competențele aferente departamentelor, serviciilor și celorlalte structuri din cadrul Direcției, precum și atribuțiile și răspunderile corespunzătoare funcțiilor din cadrul Direcției se stabilesc prin Regulamentul de organizare și funcționare a sistemului de probațiune, aprobat prin ordin al ministrului justiției.

(2) Atribuțiile și competențele departamentului de control se execută prin inspectorii de probațiune aflați în subordinea directă a directorului general și se stabilesc în conformitate cu principiul independenței operaționale.

Articolul 23(1) La nivelul Direcției își desfășoară activitatea următoarele categorii de personal: personal de probațiune, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor potrivit Legii nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, funcționari publici și personal contractual.

(2) În derularea activității, Direcția poate colabora cu specialiști din alte domenii de activitate, cu voluntari din rândul comunității, precum și cu reprezentanți ai societății civile.

(3) Colaboratorii pot fi remunerați pentru activitatea desfășurată, potrivit legii.

Articolul 24- Direcția asigură formarea profesională a personalului în domeniul probațiunii, stimulează și realizează activitățile de studiu și cercetare care să indice direcțiile de dezvoltare a practicii în domeniul probațiunii fie în mod direct, fie prin intermediul structurilor organizate în subordinea sa.

Articolul 25 La nivel teritorial, activitatea de probațiune se realizează prin intermediul serviciilor de probațiune și al altor structuri teritoriale, fără personalitate juridică, înființate potrivit legii și aflate în subordinea Direcției.

Articolul 26(1) Serviciile de probațiune funcționează în fiecare municipiu reședință de județ și în municipiul București, prin reorganizarea serviciilor de probațiune de pe lângă tribunale.

(2) Serviciile de probațiune sunt conduse de șefi serviciu.

(3) Prin decizie a directorului general al Direcției pot fi înființate sedii secundare ale serviciilor de probațiune.

(4) Circumscripția teritorială a fiecărui sediu secundar se stabilește prin decizie a directorului general al Direcției, prin raportare la circumscripțiile teritoriale ale judecătoriilor.

(5) Sediile secundare sunt conduse de șefi birou și se subordonează administrativ și funcțional șefului serviciului de probațiune în cadrul căruia s-au înființat sediile secundare respective.

Activitatea de probațiune

Capitolul I - Dispoziții generale

Articolul 31-Desfășurarea activității de probațiune se realizează de către consilieri de probațiune din cadrul structurilor teritoriale.

Articolul 32

(1) În desfășurarea activității de probațiune, consilierii de probațiune:

a) realizează evaluarea inculpaților, a minorilor aflați în executarea unei măsuri educative, respectiv a persoanelor supravegheate, din oficiu sau la solicitarea organelor judiciare, potrivit legii;

b) sprijină instanța de judecată în procesul de individualizare a pedepselor și măsurilor educative;

c) coordonează procesul de supraveghere a respectării măsurilor și executării obligațiilor stabilite în sarcina persoanelor supravegheate față de care instanța a dispus: amânarea aplicării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, liberarea condiționată;

d) coordonează procesul de supraveghere a respectării uneia dintre următoarele măsuri educative neprivative de libertate: stagiul de formare civică, supravegherea, consemnarea la sfârșit de săptămână, asistarea zilnică;

e) coordonează executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității;

f) derulează activități specifice în legătură cu persoanele private de libertate;

g) îndeplinesc alte atribuții, conform legii.

(2) Pentru desfășurarea activității prevăzute la alin. (1) lit. a) este competent serviciul de probațiune în a cărui circumscripție teritorială se află locuința persoanei evaluate. În situația

în care persoana evaluată se află într-o unitate de arest preventiv, o unitate penitenciară, un centru educativ sau centru de detenție, competența teritorială se stabilește potrivit alin. (5) și (6).

(3) Pentru desfășurarea activității prevăzute la alin. (1) lit. b) este competent serviciul de probațiune din circumscripția instanței care judecă cauza.

(4) Pentru desfășurarea activității prevăzute la alin. (1) lit. c)-e) este competent serviciul de probațiune în a cărui circumscripție teritorială se află locuința persoanei supravegheate.

(5) Pentru desfășurarea activității prevăzute la alin. (1) lit. f) este competent serviciul de probațiune în a cărui circumscripție teritorială se află penitenciarul, centrul educativ sau centrul de detenție.

(6) Când un serviciu de probațiune nu are posibilitatea să îndeplinească anumite atribuții legale, se poate adresa unui alt serviciu de probațiune care are posibilitatea să le efectueze.

(7) Solicitarea de efectuare a unui anumit act, a unei evaluări sau verificări trebuie să conțină toate lămuririle referitoare la îndeplinirea actului care face obiectul acesteia, iar, în cazul când urmează să fie ascultată o persoană, se vor arăta și întrebările ce trebuie să i se pună. Consilierul de probațiune care efectuează actul, evaluarea sau verificarea poate pune și alte întrebări, dacă necesitatea acestora rezultă în cursul ascultării.

Capitolul II- Evaluarea inculpaților și a persoanelor supravegheate

Secțiunea 1- Evaluarea inculpaților minori

Articolul 33(1) Evaluarea inculpatului minor se realizează la solicitarea organelor judiciare, potrivit legii, de către consilierul de probațiune din cadrul serviciului de probațiune competent potrivit art. 32 alin. (2).

(2) Datele obținute în cadrul evaluării prevăzute la alin. (1) se consemnează într-un referat de evaluare.

(3) Referatul de evaluare se întocmește și se comunică în termen de 21 de zile de la data primirii la serviciul de probațiune a solicitării.

Articolul 34(1) Referatul de evaluare prevăzut la art. 33 alin. (2) conține date privind mediul familial și social al minorului, situația educațională și profesională, conduita generală a minorului, analiza comportamentului infracțional, riscul de săvârșire a unor infracțiuni, precum și orice alte date relevante pentru situația minorului.

(2) Referatul de evaluare prevăzut la art. 33 alin. (2) poate face referire și la starea de sănătate, la evoluția minorului din punct de vedere fizic, afectiv, moral și intelectual, în măsura în care acestea au influențat sau pot influența comportamentul infracțional.

(3) Referatul de evaluare cuprinde și propuneri motivate privind măsura educativă considerată a fi potrivită pentru minor, cu referire la natura și durata programelor de reintegrare socială, precum și la alte obligații care pot fi impuse acestuia, în vederea reducerii riscului de săvârșire de infracțiuni.

(4) Structura și formatul standard ale referatului de evaluare prevăzut la art. 33 se stabilesc prin Regulamentul de aplicare al prezentei legi.

Articolul 35 (1) Pentru obținerea datelor necesare evaluării inculpatului minor, consilierul de probațiune poate colabora cu asistenți sociali, psihologi, consilieri școlari, pedagogi, medici sau alți specialiști.

(2) La solicitarea consilierului de probațiune, instituțiile și organizațiile în evidența cărora s-a aflat sau se află minorul pentru îngrijire, tratament sau protecție socială ori educație pun la dispoziția consilierului de probațiune, în termen de 7 zile, informațiile care prezintă relevanță pentru procesul de evaluare.

Articolul 36 (1) Evaluarea prevăzută la art. 33 are un caracter personal și se realizează în baza uneia sau mai multor întrevederi între consilierul de probațiune și inculpatul minor și a datelor obținute din alte surse de informații.

(2) În cazul în care inculpatul minor nu colaborează la realizarea evaluării, consilierul de probațiune întocmește referatul de evaluare și menționează, în cuprinsul acestuia, refuzul de colaborare a minorului. La referatul de evaluare este atașată declarația minorului cu privire la refuzul de colaborare.

(3) În situația în care inculpatul minor nu este găsit sau locuiește într-un alt stat și întvederea de evaluare nu poate fi realizată, consilierul de probațiune încunoștințează organul judiciar despre imposibilitatea întocmirii referatului de evaluare.

(4) Adresa prevăzută la alin. (3) conține datele obținute și este însoțită de dovezi care să ateste situația de fapt constatată, precum și demersurile efectuate în acest sens, inclusiv cele referitoare la colaborarea cu organele de poliție și cu membrii familiei minorului, în vederea contactării acestuia.

Articolul 37- În cazul întocmirii unui referat față de un inculpat minor care se află, în același timp, în executarea unei măsuri educative, prevederile art. 33-36 se aplică în mod corespunzător, referatul de evaluare cuprinzând și mențiuni referitoare la respectarea condițiilor de executare a măsurii și a obligațiilor impuse, atunci când este cazul.

Secțiunea a 2-a Evaluarea inculpaților majori

Articolul 38(1) În situația în care consideră necesar, procurorul sau instanța de judecată poate solicita serviciului de probațiune evaluarea inculpatului major. Evaluarea se realizează de către consilierul de probațiune din cadrul serviciului de probațiune competent potrivit art. 32 alin. (2).

(2) Datele obținute în cadrul evaluării prevăzute la alin. (1) se consemnează într-un raport de evaluare.

(3) Raportul de evaluare se întocmește și se comunică în termen de 21 de zile de la data primirii solicitării la serviciul de probațiune.

Articolul 39 (1) Raportul de evaluare prevăzut la art. 38 conține date privind responsabilitățile familiale și sociale ale persoanei, situația educațională și profesională, conduita generală, analiza comportamentului infracțional, riscul de săvârșire a unor infracțiuni, precum și orice alte date relevante pentru situația persoanei.

(2) Raportul de evaluare poate face referire și la starea de sănătate a persoanei, la nivelul de dezvoltare morală și intelectuală a acesteia, în măsura în care acestea au influențat comportamentul infracțional.

(3) Pe baza datelor prevăzute la alin. (1) și (2), consilierul de probațiune formulează, în raportul de evaluare, propuneri motivate privind măsurile considerate oportune din perspectiva reducerii riscului săvârșirii de infracțiuni.

(4) Structura și formatul standard ale raportului de evaluare prevăzut la art. 38 se stabilesc prin Regulamentul de aplicare al prezentei legi.

Articolul 40-Prevederile art. 35 și 36 se aplică în mod corespunzător și în cazul evaluării inculpaților majori.

Secțiunea a 3-a Evaluarea minorilor aflați în executarea unei măsuri educative

Articolul 41-Evaluarea minorilor aflați în executarea unei măsuri educative se realizează la solicitarea instanței de judecată sau a judecătorului delegat cu executarea sau, după caz, la inițiativa consilierului de probațiune manager de caz, în următoarele situații:

a) dacă, pe durata executării unei măsuri educative neprivative de libertate, au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor, prin impunerea de noi obligații, sporirea sau diminuarea condițiilor de executare existente, fie încetarea executării unora dintre obligații;

b) dacă, pe durata executării unei măsuri educative neprivative de libertate, persoana supravegheată nu respectă condițiile de executare sau nu își îndeplinește obligațiile;

c) la înlocuirea unei măsuri educative privative de libertate cu măsura educativă a asistării zilnice;

d) la acordarea liberării dintr-un centru educativ sau centru de detenție.

Articolul 42(1) Rezultatele evaluării prevăzute la art. 41 se consemnează într-un referat de evaluare, care cuprinde date privind respectarea condițiilor de executare a măsurii și a obligațiilor impuse, precum și actualizarea datelor prevăzute la art. 34 alin. (1) și (2), dacă este cazul.

(2) În situațiile prevăzute la art. 41 lit. a) și b), referatul de evaluare conține propuneri motivate care să sprijine instanța de judecată în luarea unei decizii care să asigure condițiile potrivite de executare a măsurii educative și creșterea șanselor de îndreptare a persoanei supravegheate.

(3) În situațiile prevăzute la art. 41 lit. c) și d), referatul de evaluare conține propuneri cu privire la obligațiile prevăzute la art. 121 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, pe care instanța le poate impune, în funcție de particularitățile cazului.

(4) În situația în care este solicitat de către judecătorul delegat cu executarea sau de către instanța de judecată, referatul de evaluare prevăzut la alin. (1) și (2) se întocmește în termen de 14 zile de la data primirii solicitării la serviciul de probațiune.

(5) În vederea întocmirii referatului de evaluare prevăzut la alin. (2), instituția din comunitate care are responsabilitatea supravegherii minorului, a verificării sau controlului modalității de executare a obligațiilor stabilite în sarcina acestuia are obligația de a pune la dispoziția consilierului de probațiune, în termen de 7 zile, informațiile și dovezile solicitate în acest sens.

(6) În vederea întocmirii referatului de evaluare prevăzut la alin. (3), dispozițiile art. 110 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

(7) Structura și formatul standard ale referatului de evaluare prevăzut la alin. (1) se stabilesc prin Regulamentul de aplicare al prezentei legi.

Secțiunea a 4-a Evaluarea persoanelor majore aflate în supraveghere

Articolul 43-Evaluarea persoanelor aflate în supravegherea serviciului de probațiune se realizează la solicitarea instanței de judecată sau a judecătorului delegat cu executarea sau, după caz, la inițiativa consilierului de probațiune manager de caz, în următoarele situații:

a) dacă, pe durata termenului de supraveghere, au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor prin impunerea de noi obligații, sporirea sau diminuarea condițiilor de executare existente, fie încetarea executării unora dintre obligații;

b) dacă, pe durata termenului de supraveghere, persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile care îi revin.

Articolul 44(1) Rezultatele evaluării prevăzute la art. 43 se consemnează într-un raport de evaluare, care cuprinde date privind respectarea măsurilor și a obligațiilor impuse, precum și actualizarea datelor prevăzute la art. 39 alin. (1) și (2), dacă este cazul.

(2) Raportul de evaluare prevăzut la alin. (1) conține propuneri motivate care să sprijine instanța de judecată în luarea unei decizii considerate a fi oportună din perspectiva reducerii riscului săvârșirii de infracțiuni.

(3) În situația în care este solicitat de către judecătorul delegat cu executarea sau de către instanța de judecată, raportul de evaluare prevăzut la alin. (1) și (2) se întocmește în termen de 14 zile de la data primirii solicitării la serviciul de probațiune.

(4) În vederea întocmirii raportului de evaluare prevăzut la alin. (1), instituția din comunitate care are responsabilitatea să îndrume și să verifice modalitatea efectivă de executare a unor obligații stabilite în sarcina persoanei supravegheate, în termen de 7 zile pune la dispoziția consilierului de probațiune manager de caz informațiile și dovezile solicitate în acest sens.

(5) Structura și formatul standard ale raportului de evaluare prevăzut la alin. (1) se stabilesc prin Regulamentul de aplicare al prezentei legi.

Capitolul III Sprijinirea instanței de judecată în procesul de individualizare a pedepselor și măsurilor educative

Articolul 45- Serviciul de probațiune sprijină instanța de judecată în procesul de individualizare a pedepselor și măsurilor educative prin efectuarea evaluării prevăzute la art. 32 alin. (1) lit. a), prin oferirea de informații.

Articolul 46(1) Serviciul de probațiune pune la dispoziția instanței informațiile cuprinse în baza de date constituită la nivel național cu privire la instituțiile din comunitate abilitate să participe, sub coordonarea serviciului de probațiune, la executarea pedepselor și a măsurilor neprivative de libertate, conform procedurii stabilite în Legea nr. 253/2013.

(2) Baza de date prevăzută la alin. (1) conține și lista instituțiilor din comunitate în cadrul cărora poate fi prestată muncă neremunerată în folosul comunității și tipurile de activități care pot face obiectul acesteia, cursurile, programele sau activitățile care pot fi impuse în conținutul unor obligații sau al unor măsuri educative.

Articolul 47(1) Consilierul de probațiune din cadrul serviciului de probațiune prezent la judecarea minorului oferă instanței de judecată informații și lămuriri suplimentare față de conținutul referatului de evaluare întocmit și comunicat conform art. 33, 34 și 37.

(2) În fața instanței de judecată, consilierul de probațiune poate formula cereri pentru solicitarea de informații suplimentare instituțiilor, organizațiilor sau persoanelor fizice care dețin informații considerate necesare pentru clarificarea situației minorului și completarea evaluării.

(3) Dacă apreciază necesar, consilierul de probațiune prezintă instanței de judecată propunerile privind măsurile care pot fi luate față de minor, așa cum au fost formulate în conținutul referatului de evaluare, sau formulează completări, atunci când este cazul.

Capitolul IV vizează *Coordonarea procesului de supraveghere*, Secțiunea 1 se referă *Scopul procesului de supraveghere*

Articolul 48(1) Procesul de supraveghere cuprinde ansamblul activităților și intervențiilor derulate în mod direct de către serviciul de probațiune sau sub coordonarea acestuia, în scopul reabilitării sociale a persoanei supravegheate, al reparării prejudiciului adus comunității prin săvârșirea faptei și al creșterii gradului de siguranță în comunitate.

(2) Procesul de supraveghere prevăzut la alin. (1) se realizează prin exercitarea controlului asupra respectării măsurilor și executării obligațiilor impuse în sarcina unei persoane supravegheate și asistarea adaptată nevoilor persoanei, riscului de săvârșire de infracțiuni și particularităților cazului.

Secțiunea a 2-a Procesul de supraveghere a persoanelor majore

Articolul 49- Serviciul de probațiune coordonează procesul de supraveghere a respectării măsurilor de supraveghere și executării obligațiilor stabilite de instanță în sarcina persoanelor față de care s-a dispus: a) amânarea aplicării pedepsei; b) suspendarea executării pedepsei sub supraveghere; c) liberarea condiționată, dacă restul de pedeapsă rămas neexecutat la data liberării este de 2 ani sau mai mare.

Articolul 50- După primirea copiei de pe hotărârea judecătorească prin care a fost dispusă supravegherea unei persoane de către serviciul de probațiune, șeful serviciului desemnează un consilier de probațiune manager de caz.

Articolul 51(1) În termen de 5 zile de la primirea copiei de pe hotărârea judecătorească, consilierul de probațiune manager de caz convoacă persoana supravegheată la serviciul de probațiune, stabilind data la care aceasta este obligată să se prezinte la sediul serviciului.

Articolul 52-Coordonarea procesului de supraveghere se realizează pentru fiecare persoană supravegheată de către consilierul de probațiune desemnat manager de caz, după cum urmează: a) informează persoana cu privire la procesul de supraveghere; b) evaluează inițial persoana; c) planifică procesul de supraveghere; d) derulează activitățile de control și derulează sau coordonează asistarea în procesul de supraveghere; e) colaborează cu judecătorul delegat cu executarea, cu instituții din comunitate, precum și cu alte autorități sau instituții publice; f) monitorizează procesul de supraveghere; g) evaluează final procesul de supraveghere.

Articolul 53 (1) Pentru fiecare caz, consilierul de probațiune manager de caz întocmește un dosar de probațiune.

(2) Dosarul de probațiune cuprinde:a) copia de pe hotărârea judecătorească prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau liberarea condiționată;b) documentele referitoare la contactarea, informarea și evaluarea persoanei supravegheate;c) documentele referitoare la planificarea și derularea activității de supraveghere, control și asistare;d) documentele referitoare la colaborarea cu instituții din comunitate și cu alte autorități sau instituții publice;e) documentele justificative privind situația persoanei;f) documentele referitoare la modul de respectare a măsurilor și executare a obligațiilor;g) înștiințările adresate instanței de executare sau judecătorului delegat cu executarea, după caz;h) orice alte documente relevante pentru caz.

(3) Pe durata supravegherii, persoana supravegheată și judecătorul delegat cu executarea au dreptul de a consulta conținutul dosarului de probațiune. Oricare altă persoană poate consulta conținutul dosarului de probațiune, la cerere și numai cu acordul scris al persoanei supravegheate.

(6) În cursul unui proces penal, la solicitarea organelor judiciare, consilierul de probațiune responsabil de caz pune la dispoziția acestora informații din dosarul de probațiune, fără ca acordul expres al persoanei supravegheate să fie necesar în acest sens.

Articolul 54(1) În cadrul primei întrevederi, consilierul de probațiune manager de caz informează persoana condamnată cu privire la măsurile de supraveghere și obligațiile pe care trebuie să le execute și cu privire la consecințele respectării sau nerespectării acestora.

(2) În cazul în care persoana supravegheată are de executat obligații a căror îndeplinire este verificată de către alte organe abilitate decât serviciul de probațiune, consilierul informează persoana despre acestea.

Articolul 55(1) Organizarea și desfășurarea activității de supraveghere se efectuează în baza unui plan de supraveghere întocmit de către consilierul de probațiune manager de caz, ținând seama de evaluarea inițială și cu implicarea persoanei supravegheate.

(2) Planul de supraveghere se întocmește în cel mult 30 de zile de la prima întrevedere și este revizuit ori de câte ori este necesar, în funcție de schimbările intervenite în situația persoanei și evoluția cazului.

Articolul 57- În exercitarea controlului respectării măsurilor de supraveghere, consilierul stabilește și derulează întrevederi cu persoana supravegheată la sediul serviciului de probațiune, efectuează vizite anunțate sau inopinate la locuința persoanei sau în alte locuri, în funcție de specificul situației, solicită documente privind structura familiei, a persoanelor care se află în întreținerea sa sau în a căror întreținere se află, documente privind situația locativă, a locului de muncă și a mijloacelor de existență, verifică periodic datele furnizate de persoana supravegheată și îndeplinește orice alte măsuri de control adaptate cazului.

Articolul 58- Consilierul de probațiune manager de caz stabilește conținutul concret al obligațiilor prevăzute la art. 85 alin. (2) lit. a)-c), art. 93 alin. (2) lit. a) și b) și alin. (3), respectiv art. 101 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările

ulterioare, în funcție de evaluarea inițială a persoanei supravegheate și de posibilitățile concrete de executare existente la nivelul comunității.

Articolul 60(1) În vederea punerii în executare a obligației de a urma un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională, consilierul de probațiune manager de caz, în funcție de situația și de nevoile persoanei, identifică un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională în cadrul unei instituții din comunitate dintre cele înscrise în baza de date constituită la nivel național.

(2) În urma identificării cursului de pregătire școlară ori de calificare profesională și a stabilirii instituției din comunitate, consilierul de probațiune emite o decizie prin care referă cazul către instituția din comunitate stabilită pentru executarea obligației.

(3) Decizia prevăzută la alin. (2) și o copie de pe dispozitivul hotărârii prin care a fost dispusă executarea obligației se comunică instituției din comunitate stabilite. Decizia se comunică și persoanei supravegheate.

(4) Pe parcursul executării obligației, consilierul de probațiune manager de caz monitorizează derularea cursului de pregătire școlară ori de calificare profesională.

(5) La finalizarea cursului, documentul eliberat de către instituția din comunitate în cadrul căreia a fost derulat și care atestă urmarea acestuia este atașat, în copie, dosarului de probațiune.

Articolul 61(1) În vederea punerii în executare a obligației de prestare a unei munci neremunerate în folosul comunității, consilierul de probațiune manager de caz, în funcție de situația și nevoile persoanei și în funcție de utilitatea activităților pentru comunitate, stabilește în care din cele două instituții din comunitate menționate în hotărârea judecătorească urmează a se executa obligația.

(2) În urma stabilirii activității pe care urmează să o presteze persoana și a instituției din comunitate determinate ca loc de executare, consilierul de probațiune emite o decizie prin care referă cazul către instituția stabilită pentru executarea obligației.

(3) Decizia prevăzută la alin. (2) și o copie de pe dispozitivul hotărârii prin care a fost dispusă executarea obligației se comunică instituției din comunitate stabilite. Decizia se comunică și persoanei supravegheate.

(4) Pe parcursul executării obligației, consilierul de probațiune manager de caz monitorizează derularea activității de prestare a muncii neremunerate în folosul comunității.

(5) La finalizarea activității, documentul eliberat de către instituția din comunitate care atestă prestarea muncii este atașat, în copie, dosarului de probațiune

Articolul 62(1) În vederea punerii în executare a obligației de frecventare a unui program de reintegrare socială, consilierul de probațiune manager de caz, în funcție de situația și de nevoile persoanei, identifică un program de reintegrare socială potrivit, fie la nivelul serviciului de probațiune, fie în cadrul unei instituții din comunitate dintre cele înscrise în baza de date constituită la nivel național.

(2) În situația în care programul de reintegrare socială stabilit este disponibil la nivelul serviciului de probațiune, consilierul de probațiune manager de caz fie derulează programul,

dacă are pregătire specifică, fie asigură transmiterea cazului către consilierul de probațiune specializat în acest sens, din cadrul serviciului de probațiune.

(3) În situația în care programul de reintegrare socială stabilit nu este disponibil sau nu poate fi derulat la nivelul serviciului de probațiune, consilierul de probațiune manager de caz identifică o instituție din comunitate în cadrul căreia persoana supravegheată poate urma programul dintre cele înscrise în baza de date constituită la nivel național.

(4) În urma stabilirii instituției din comunitate potrivit alin. (3), consilierul de probațiune emite o decizie prin care referă cazul către instituția din comunitate stabilită pentru executarea obligației.

(5) Decizia prevăzută la alin. (4) și o copie de pe dispozitivul hotărârii prin care a fost dispusă executarea obligației de frecvență a unui program de reintegrare socială se comunică instituției din comunitate stabilite. Decizia se comunică și persoanei supravegheate.(6) Pe parcursul executării obligației, consilierul de probațiune manager de caz monitorizează derularea programului de reintegrare socială.

(7) La finalizarea programului, documentul eliberat de către instituția din comunitate în cadrul căreia a fost derulat programul care atestă urmarea acestuia este atașat, în copie, dosarului de probațiune.

Articolul 63-În vederea punerii în executare a obligației de a se supune unor măsuri de control, tratament sau îngrijire medicală, consilierul de probațiune manager de caz procedează după cum urmează:a) dacă instanța de judecată a stabilit, prin hotărârea judecătorească, instituția care efectuează controlul, tratamentul sau îngrijirea medicală, consilierul verifică luarea în evidență a persoanei de către instituția stabilită, executarea obligației de către persoana supravegheată și monitorizează derularea activității de control, tratament sau îngrijire medicală;b) dacă instanța de judecată nu a stabilit, prin hotărârea judecătorească, instituția care efectuează controlul, tratamentul sau îngrijirea medicală, consilierul, în funcție de particularitățile cazului, stabilește instituția și comunică acesteia copia de pe hotărârea judecătorească și decizia sa, procedând, în continuare, în conformitate cu prevederile lit. a). Decizia se comunică și persoanei supravegheate.

Articolul 64- (1) În vederea punerii în executare a obligațiilor a căror îndeplinire este verificată de către alte organe abilitate decât serviciul de probațiune, consilierul de probațiune manager de caz informează organele competente stabilite potrivit Legii nr. 253/2013, cu privire la obligația pe care acestea o au de a oferi informațiile solicitate de către consilierul de probațiune cu privire la persoana supravegheată și modul de executare a obligațiilor și de a sesiza serviciul de probațiune dacă persoana supravegheată încalcă obligațiile.

(2) La solicitarea organelor abilitate prevăzute la alin. (1), consilierul de probațiune pune la dispoziția acestora informațiile necesare verificării respectării obligației de către persoana supravegheată.

(3) Consilierul de probațiune informează organele abilitate prevăzute la alin. (1) cu privire la permisiunile acordate în executarea obligațiilor în conformitate cu prevederile Legii nr. 253/2013.

Articolul 65- (1) În scopul verificării îndeplinirii de către persoana supravegheată a obligațiilor civile stabilite prin hotărârea judecătorească, cu 6 luni înainte de împlinirea termenului de supraveghere, consilierul de probațiune manager de caz solicită persoanei informații privind demersurile efectuate în vederea îndeplinirii acestor obligații.(2) În situația în care persoana supravegheată a îndeplinit obligațiile civile, consilierul de probațiune manager de caz solicită dovada îndeplinirii acestora, care se atașează la dosarul de probațiune.(3) În situația în care persoana supravegheată nu a îndeplinit obligațiile civile în termenul prevăzut la alin. (1), consilierul de probațiune manager de caz verifică motivele neîndeplinirii și, dacă este cazul, îndrumă persoana în vederea îndeplinirii obligațiilor civile cel târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.

Articolul 66- (1) În situația în care, pe durata termenului de supraveghere, în funcție de evoluția cazului, consilierul de probațiune manager de caz constată că au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor prin impunerea de noi obligații, sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor existente, fie încetarea executării unora dintre obligații, întocmește un raport de evaluare conform art. 44 și sesizează instanța de executare.

(2) La solicitarea judecătorului delegat cu executarea, consilierul de probațiune manager de caz întocmește un raport de evaluare conform art. 44, în care consemnează constatările sale cu privire la existența unor motive care justifică fie modificarea obligațiilor prin impunerea de noi obligații, sporirea sau diminuarea condițiilor de executare a celor existente, fie încetarea executării unora dintre obligațiile pe care le are de executat persoana supravegheată.

Articolul 67(1) În situația în care, pe durata termenului de supraveghere, consilierul de probațiune manager de caz constată că persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile ce îi revin, verifică motivele care au determinat această nerespectare și, dacă apreciază că nerespectarea s-a făcut cu rea-credință, întocmește un raport de evaluare conform art. 44 și sesizează instanța în vederea revocării sancțiunii.

(2) În situația neîndeplinirii integrale a obligațiilor civile de către persoana supravegheată cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere, consilierul de probațiune manager de caz întocmește un raport de evaluare conform art. 44, în care consemnează motivele neîndeplinirii, și sesizează instanța.

(3) Pentru încălcări minore care nu aduc atingere scopului pentru care au fost dispuse măsurile de supraveghere sau obligațiile persoanei supravegheate, consilierul de probațiune manager de caz poate emite avertismente. Condițiile de emiteră și modalitățile de aplicare a avertismentelor se stabilesc prin Regulamentul de aplicare al prezentei legi.

Articolul 68(1) În situația nerespectării de către persoana supravegheată a obligațiilor a căror îndeplinire este verificată de către alte organe abilitate, acestea sesizează serviciul de probațiune. Consilierul de probațiune manager de caz procedează conform art. 67 alin. (1) sau (3) și informează organele abilitate care au formulat sesizarea cu privire la demersurile efectuate.(2) În situația în care serviciul de probațiune este informat de către persoana vătămată sau de către o altă persoană interesată cu privire la nerespectarea

obligațiilor a căror îndeplinire este verificată de către alte organe abilitate, consilierul de probațiune manager de caz procedează potrivit art. 67 alin. (1) sau (3) și informează organele abilitate și persoana care a formulat sesizarea cu privire la demersurile efectuate.(3) La solicitarea instanței de judecată sau a judecătorului delegat cu executarea, consilierul de probațiune manager de caz întocmește un raport de evaluare conform art. 44, în care consemnează constatările sale cu privire la nerespectarea obligațiilor de către persoana supravegheată.

Secțiunea a 3-a Procesul de supraveghere a minorilor

Articolul 69- Serviciul de probațiune coordonează procesul de supraveghere a respectării măsurilor educative neprivative de libertate și a executării obligațiilor impuse de instanță în sarcina minorilor față de care s-a dispus:a) stagiul de formare civică;b) supravegherea;c) consemnarea la sfârșit de săptămână;d) asistarea zilnică.³

2.PUNEREA ÎN EXECUTARE A PEDEPSELOR ȘI MĂSURILOR NEPRIVATIVE DE LIBERTATE SPECIFICE DOMENIULUI PROBAȚIUNII

Activități realizate la nivel central au rol de îndrumare a activității practice a serviciilor de probațiune În cursul anului 2024, Direcția Națională de Probațiune a continuat procesul de coordonare a practicii serviciilor de probațiune prin transmiterea de recomandări și circulare necesare aplicării corecte a legislației, a instrumentelor specifice metodologiei de lucru în probațiune în vederea uniformizării și optimizării practicii în cadrul sistemului de probațiune.

Noi instrumente de lucru pentru consilierii de probațiune s-au dezvoltat în cadrul proiectului „Corecțional (Correctional)” s-au dezvoltat patru noi programe de intervenție, a căror pilotare a început pe parcursul anului 2024:

- CROFF - program de reintegrare socială, de pregătire pentru liberare și asistență post-penală care are la bază principiul „seamless” de lucru în colaborare între sistemul penitenciarelor și cel de probațiune
- LITOFF - program destinat persoanelor cu dificultăți de înțelegere și slabe abilități de citit și scris
- MEYNG - program destinat minorilor și tinerilor aflați în probațiune
- FAMOS - program pentru implicarea familiilor în procesul de reintegrare socială a persoanelor sancționate penal.

Tot în cadrul proiectului „Corecțional (Correctional)”, au fost preluate programele corecționale integrate ICPM din practica Serviciului Corecțional din Canada și implementate în practica Serviciului de Probațiune Cluj și Serviciului de Probațiune Suceava. Programe noi de lucru cu persoanele condamnate au fost MEYNG, FAMOS, CROFF, LITOFF, ICPM. Aceste programe au fost pilotate atât în cele două servicii de probațiune, cât și în Penitenciarul Gherla și Penitenciarul Botoșani, de către echipe mixte formate din consilieri de probațiune și specialiști din cele două penitenciare.

³ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/150667>

Începând cu data de 01.08.2024, urmare a finalizării și livrării programelor de reintegrare socială: Famos, Meyng, Litoff și Croff de către experții străini, acestea au intrat în faza de pilotare în cadrul serviciilor de probațiune: Brașov, Bihor, București, Buzău, Caraș-Severin, Călărași, Dolj, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Sibiu, până la finalul anului 2024 fiind parcurse de un număr de 69 de beneficiari. Procesul de pilotare va continua până la finalul anului 2025. Consolidarea tipizatelor necesare în activitatea de probațiune este o direcție urmare a modificărilor legislative cu referire la obligațiile ce pot fi impuse minorilor în cadrul măsurilor educative, în cursul anului 2024 s-a impus actualizarea tipizatelor utilizate în practica serviciilor de probațiune, fiind emisă Decizia directorului general nr. 137/12.08.2024 (de completare a Deciziei nr. 180/19.09.2023). Implementarea unor parteneriate cu instituții publice și private la nivel național în vederea îmbunătățirii activității de reintegrare socială. În cursul anului 2024 au fost semnate de către Direcția Națională de Probațiune 38 protocoale de colaborare cu instituții din comunitate (inclusiv convenții de practică cu instituții de învățământ universitar).

Au fost continuate parteneriatele cu: Agenția Națională Antidrog, Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Bărbați și Femei, Administrația Națională a Penitenciarelor. În cadrul proiectului „Corecțional”, au fost organizate o serie de întâlniri de lucru regionale cu partenerii instituționali, pe diverse teme relevante pentru sistemul de probațiune din România, precum: dezvoltarea unor programe de intervenție pentru persoanele supravegheate, munca în folosul comunității, metodologia de lucru în comun cu specialiștii din penitenciare, probleme legate de dependența de substanțe și/sau de sănătate mintală a persoanelor supravegheate, promovarea mecanismelor de cooperare între serviciile de probațiune, autoritățile locale și centrale și societatea civilă în vederea sprijinirii reintegrării sociale a infractorilor.

Sistemul național de probațiune este partener activ în implementarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020– 2024, aprobată prin HG nr. 430/2020, scop în care a contribuit la derularea următoarelor activități de către Administrația Națională a Penitenciarelor:

- monitorizarea implementării strategiei în cadrul Comitetului interministerial, participarea la grupuri de lucru privind implementarea activităților strategiei;
- participarea, prin formatorii din sistemul de probațiune, la derularea cursului comun „Învățăm împreună. Progresăm împreună” (program de pregătire profesională pentru personalul care lucrează cu persoane sancționate penal);

În vederea implicării persoanelor juridice de drept privat în activitățile privind organizarea și desfășurarea executării pedepselor și a măsurilor neprivative de libertate, instituțiile din comunitate pot solicita instanței abilitarea, conform procedurilor legale.

În vederea soluționării cererii de abilitare, instanța solicită Direcției Naționale de Probațiune realizarea unui raport de conformitate. În acest demers, în cursul anului 2024, au fost analizate 19 solicitări de abilitare în vederea aplicării unor programe de reintegrare socială.

În urma demersurilor de clarificare realizate de către DNP, 11 instituții de drept privat (cabinete psihologice, asociații), au fost abilitate pe o perioadă de 5 ani și înscrise în baza instituțiilor din comunitate, în timp ce 3 solicitări se află în continuare în analiza instanței, fiind înregistrată o renunțare la solicitarea de abilitare, iar 4 solicitări au fost respinse de către instanță. **ACTIVITATEA DE PROBAȚIUNE LA NIVEL LOCAL**

Activitatea de probațiune de la nivelul celor 42 servicii de probațiune a constat, în principal, în punerea în executare a hotărârilor judecătorești în cazul persoanelor față de care s-au dispus măsuri și sancțiuni neprivative de libertate, întocmirea de referate/rapoarte de evaluare pentru inculpați și persoane supravegheate la solicitarea organelor judiciare, aplicarea de programe de reintegrare socială și participarea la activitățile comisiilor de liberare/consiliilor constituite în cadrul unităților de detenție.

Astfel, în cursul anului 2024 la nivelul sistemului de probațiune au figurat: □ 99.473 persoane aflate în supraveghere; □ 4.543 referate/rapoarte de evaluare prezentențială; □ 3.390 referate/rapoarte de evaluare cu rol de sesizare. Referitor la activitățile principale ale serviciilor de probațiune, menționăm faptul că în anul 2024, consilierii de probațiune au întocmit 7.933 referate/rapoarte de evaluare pentru inculpați, la solicitarea organelor judiciare și a instanțelor de judecată, precum și în scopul sesizării instanței de executare, în dosarele de probațiune, iar în data de 31.12.2024, în evidența aceluiași consilieri se aflau, în lucru (stock) 64.970 de persoane sancționate penal.

În cadrul procesului de supraveghere, consilierii de probațiune au susținut la nivelul serviciilor sau în parteneriat cu instituții din comunitate programe de reintegrare socială, individuale sau de grup, la care au participat 13.161 persoane aflate în supraveghere.

De asemenea, consilierii au coordonat activitatea de executare a MNFC, pentru aproximativ 80% din cazurile aflate în evidență, care au avut această obligație impusă de către instanță. În cursul perioadei de referință, consilierii de probațiune au participat la lucrările comisiei de liberare condiționată din penitenciare și ale consiliului din centrele de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, în cadrul cărora a fost analizată oportunitatea liberării condiționate/înlocuirii măsurii privative cu asistarea zilnică/liberarea, iar consilierii au întocmit 2318 de recomandări/proponeri vizând liberarea condiționată și au prezentat 496 de referate/rapoarte de evaluare având același scop.

Analiza activității serviciilor de probațiune – date statistice La sfârșitul anului 2024, consilierii de probațiune – manageri de caz aveau în evidență efectiv 64.970 de persoane supravegheate, 51% dintre acestea (33.082) fiind persoane intrate în evidențele serviciilor de probațiune pe parcursul anului 2024.

La acestea s-a adăugat lucrul cu 34.503 persoane supravegheate care au ieșit din evidențele serviciilor de probațiune, în cursul anului 2024. Media națională a cazurilor active existente în evidența serviciilor la finalul anului 2024 este de 90 cazuri/consilier, în timp ce media cazurilor gestionate pe întreg parcursul anului este de 138 cazuri/consilier. Distribuția activității pe categorii de infracțiuni În continuare, sub aspectul categoriilor de infracțiuni pentru care persoanele intrate în supravegherea serviciilor de probațiune au fost sancționate/condamnate predomină infracțiunile contra siguranței circulației pe drumurile

publice (55%), urmând cele care au adus atingere prevederilor penale referitoare la protejarea persoanei (16%). Menționăm faptul că în această secțiune este analizat tipul de infracțiuni, fără raportare la numărul de cazuri, diferențele fiind explicate de posibilitatea ca o persoană să fie sancționată în aceeași cauză pentru mai multe infracțiuni.

Distribuția activității pe tipuri de sancțiuni Această analiză se centrează pe totalul cazurilor de supraveghere cu care au lucrat consilierii de probațiune în cursul anului 2024 (atât cazurile aflate în lucru la 31.12.2024 – stock, cât și ieșirile din sistem din perioada 01.01 – 31.12.2024), fiind astfel o imagine integrală a activității sistemului în ceea ce privește activitatea de supraveghere. Similar anilor precedenți, și în anul 2024, în cazul sancțiunilor aplicate minorilor, a predominat dispunerea asistării zilnice – 52,86%, cea mai severă dintre măsurile educative, iar în cazul sancțiunilor aplicate majorilor, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere a fost dispusă în 72,37% din cazuri. infr. contra persoanei 5119 14% infr. contra patrimoniului -5798 16% infr. la regimul drogurilor -1357 4% infr. contra înfăptuirii justiției -360 1% infr. de corupție și de serviciu -877 2% infr. de fals -1195 3% infr. contra siguranței circulației pe drumurile publice -20387 55% alte infr., decât cele din Codul penal -1864 .

Evoluția principalelor sancțiuni neprivative de libertate (intrări 2020-2024)

Analizând evoluția ponderii sancțiunilor dispuse în perioada 2020-2024 se evidențiază o tendință de înăsprire a regimului sancționator – crește ponderea aplicării suspendării sub supraveghere în detrimentul amânării aplicării pedepsei – aspect ce generează și o creștere a complexității intervenției și a duratei termenului de supraveghere. Distribuția obligațiilor impuse prin hotărâre judecătorească Din totalul supravegheților aflate în lucru la 31.12.2024, mai mult de 80% aveau obligația de a presta muncă neremunerată în folosul comunității și mai mult de 70% erau obligate să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială organizate de serviciile de probațiune sau de parteneri ai acestora.

Din totalul supravegheților înregistrate în aplicație – stock (în lucru la 31.12.2024 - 65.080 cazuri), 13.741 de cazuri (21.11%) nu aveau o evaluare SERN a riscului și nevoilor. Astfel, în analiza distribuției cazurilor în funcție de evaluarea risc-nevoi SERN vom analiza cele 51.339 cazuri care aveau înregistrate datele analizate.

În privința programelor de reintegrare, în anul 2024 consilierii de probațiune au susținut în cadrul serviciilor de probațiune sau în parteneriat cu instituții din comunitate programe individuale sau de grup la care au participat 13.161 de persoane supravegheate.

Existența sau inexistența unor antecedente penale pentru persoanele aflate în supravegherea serviciilor de probațiune Din totalul supravegheților înregistrate în aplicație – stock (în lucru la 31.12.2024 - 65.080 cazuri), pentru 6.756 (10.4%) nu sunt menționate date referitoare la antecedentele penale. Astfel, în analiza distribuției cazurilor în funcție de antecedentele penale vom analiza cele 58.324 cazuri care au înregistrate informații privind antecedentele penale.

Din totalul supravegheților înregistrate în aplicație – stock (în lucru la 31.12.2024 - 65.080 cazuri), pentru 8.012 (10.4%) nu sunt menționate date referitoare la educație.

Astfel, în analiza distribuției cazurilor vom analiza cele 57.068 cazuri care au înregistrate informații privind aria analizată.

Statutul ocupațional principal Din totalul supravegheților înregistrate în aplicație – stock (în lucru la 31.12.2024 - 65.080 cazuri), pentru 7.169 (11%) nu sunt menționate date referitoare la statutul ocupațional. Astfel, în analiza distribuției cazurilor vom analiza cele 57.911 cazuri care au înregistrate informații privind aria analizată. Astfel, dintre aceștia: Mai mult de 53% dintre persoanele supravegheate aflate în evidența serviciilor de probațiune la sfârșitul anului 2024 erau „ocupate profesional, formalizat” - angajat pe o perioadă nedeterminată, cu contract; angajat temporar/determinat, cu contract; atestat ca persoană fizică autorizată; atestat ca asociat; înregistrat în registrul special ca zilier, conform Legii nr. 52/2011, actualizată.

Totodată, aproximativ 17% dintre persoanele sancționate erau „ocupate profesional, informal” - „a.i. agricultura de subzistență” (activități informale în propria gospodărie agricolă, care generează produse, în mare parte pentru propriul consum, dar și pentru vânzare sau schimb/transfer cu/către alte gospodării); „a.i. ocazionale salariate” (este echivalentul „zilierului”, lipsit de cerințele prevăzute de Legea nr. 52/2011, republicată); „a.i. reparații” (activități informale în mica producție și în reparații din meșteșuguri și construcții); „a.i. servicii și transporturi” (servicii informale orientate spre firme, dar și spre gospodării, putând fi calificate sau necalificate); „a.i. comerț” (activități informale de tipul micului comerț).

Deși neancorată în prezent în circuitul profesional, o altă categorie acoperită de sistemul social este compusă din elevi, studenți, pensionari și șomeri – aceștia reprezentând cca. 15% dintre persoanele supravegheate aflate în evidența serviciilor de probațiune la sfârșitul anului 2024.

3. Studii de caz - se discută spețe generate din mediul online:

A.În prezent subiectul⁴ este plecat la muncă în străinătate, ultima plecare fiind în data de 8 mai a acestui an. Acesta are un loc de muncă stabil, lucrează la un serviciu poștal pe postul de curier, locuiește și se întreține sigur.

De asemenea colaborează cu consilierul de probațiune, asigurându-se că situația lui din țară este în ordine îi trimite de fiecare dată acte necesare.Păstrează legătura cu familia și pretenii din țară și nu au fost raportate probleme în ceea ce privește comportamentul acestuia.

Argumentarea alegerii cazului

Printre aceste cazuri accesate se aflau persoane care au avut infracțiuni de conducere sub influența băuturilor alcoolice sau fără permis, acte de violență și trafic de droguri.

Acesta este o situație frecventă în zilele noastre, tinerii confruntându-se cu astfel de anturaje în care intră în contact, cunosc sau devin consumatori, mai târziu ajung să facă trafic cu droguri.

⁴ <https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/psihologia-judiciara/studiu-de-caz-probatiune/8219459>

Este de interes cauzele care duc la săvârșirea acestei fapte, care este motivația condamnatului și cum pot fi prevenite astfel de acte infracționale.

Un alt aspect, mai mult sau mai puțin interesant este faptul că infractorul are o rudă apropiată care ocupă postul de agent în penitenciar, fiind o discrepanță foarte mare între ocupațiile acestora, deși provin din același mediu familial.

4. Obiectivele DNP pentru anul 2025⁵

- Adoptarea statutului personalului de probațiune
- Elaborarea legislației subsecvente statutului personalului de probațiune
- Consolidarea parteneriatelor instituționale și inițierea unor noi direcții de cooperare
- Identificarea unor surse de finanțare externă în scopul abordării unor nevoi instituționale specifice
- Întărirea capacității financiar-administrative a sistemului de probațiune
- Asigurarea sustenabilității rezultatelor atinse în cadrul proiectelor derulate prin Mecanismul Financiar Norvegian

⁵⁵⁵ chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://probațiune.just.ro/wp-content/uploads/2025/06/RAPORT-DE-ACTIVITATE-2024.pdf

